

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอน
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

THE INSTITUTIONAL ADMINISTRATIVE MODEL FOR TEACHER QUALITY DEVELOPMENT IN THE
21ST CENTURY AT THE PHETCHABURI SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

สรารวุฒิ นิมนวล¹ สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง² และขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ³
Sarawut Nimnoul¹ Sittiporn Prawatrungruang² and Khwanying Sriprasertpap³
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ^{1,2} มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ³
North Bangkok University^{1,2}, Srinakharinwirot University³
E-mail: sarawut.nimn@northbkk.ac.th¹

Received 14 September 2021; Revised 11 November 2021; Accepted 22 February 2022.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ด้วยการศึกษเอกสาร ศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 16 คน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยนำข้อมูลขั้นตอน ที่ 1 มากร่างและตรวจสอบ ความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จำนวน 5 คน ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ทดลองใช้กับสถานศึกษา 1 แห่ง และประเมินตรวจสอบความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ที่พัฒนาขึ้น ด้วยแบบตรวจสอบรายการ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) กระบวนการบริหารสถานศึกษามี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การบริหารจัดการ การพัฒนาทักษะของครู การนำไปใช้ การสร้างเครือข่าย และนิเทศ ติดตามต่อเนื่อง 2) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ จิตวิญญาณความเป็นครูและการปรับตัว ภาวะผู้นำของครูและความรับผิดชอบ และการวัดและประเมินผล ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่ามีความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารสถานศึกษา, การพัฒนา, คุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to develop the Institutional Administrative Model for teacher quality development in the 21st Century at the Phetchaburi Secondary Educational Service Area Office, by following 3 steps: Step 1 - To study the conditions, needs, and the operation method for teacher quality development in the 21st Century at the Phetchaburi Secondary Educational Service Area Office and by reviewing documents, the conditions, needs, and the operation method for teacher quality development. The 16 samples included the educational administrators, school administrators, experts, and teachers who were selected to join the semi-structured interview. Step 2- Developing the institutional administrative model for teacher quality development in the 21st Century, by applying information from Step 1 to draft and check propriety, accuracy, standard of the institutional administrative model for teacher quality development in the 21st Century through an interview technique. Five Teachers who specialized on teachers' quality development in the 21st century were selected to join this step. Step 3- To test and evaluate of the model in a school to check a utility and feasibility by using a checklist form. The result shows that the developed model is composed of 1) The 5 process of institutional administration: (1) Management; (2) Teacher skill development; (3) Applying; (4) Networking; and (5) supervision and follow up. 2) Teacher quality development in the 21st Century comprises 5 components: (1) Learning management and innovation; (2) Media, technology and information; (3) Spirituality of teacher and adaptation; (4) Leadership of teacher and responsibility; and (5) Measurement and evaluation. The result of the test and the following evaluation shows that the developed institutional administrative model for teacher quality development in the 21st Century is highly appropriate, accurate, useful and feasible.

Keywords: The institutional administrative model, Development, Teacher Quality in the 21st Century

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 จัดทำขึ้นเพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ กำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในด้านการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง โดยยึดหลักการสร้างเครือข่ายและให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วม มีการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือหน่วยงานของตน สนับสนุนให้สังคมทุกภาคส่วนและทุกระดับได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จจะทำให้

ให้เกิดพลังพัฒนาการศึกษาที่เข้มแข็ง อันจะเป็นรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน (ประยูร อัคร-บวร ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน และกมลทิพย์ ศรีหาเศษ. 2553)

จากสภาพปัญหาครูผู้สอนในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า จุดอ่อนทางด้านคุณภาพทางการศึกษา ครูปฏิบัติงานสอนได้ไม่เต็มที่ อันเนื่องมาจากมีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก และมีครูบางส่วนขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ยังขาดการนำเอาผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาในด้านโอกาสทางการศึกษา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนด การสรรหาครูยังไม่สามารถเปิดโอกาสให้คนเก่งเข้ามาเป็นครูได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องใบประกอบวิชาชีพ หลักสูตรท้องถิ่นยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ในส่วนอุปสรรคของการดำเนินงาน พบว่า การประเมินในสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษามีมากเกินไป และมีหน่วยงานต่างๆ เข้าไปเก็บข้อมูล และนำกิจกรรมลงสู่สถานศึกษา มาก อีกทั้งนโยบายทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาไม่ต่อเนื่อง และปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจนของผู้ปกครอง สังคม และครอบครัวที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาให้กับเด็กด้อยโอกาส ระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังไม่ครอบคลุมเต็มพื้นที่ และองค์คณะบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ยังไม่สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการได้อย่างจริงจัง เนื่องจากระเบียบกฎหมาย แนวทางไม่ชัดเจน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี. 2560)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา นำไปประยุกต์ใช้พัฒนาโรงเรียน เพื่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการพัฒนาการศึกษา และเหมาะสมกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี
- 2) เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1.1 ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี รายงาน วารสาร งานวิจัย และข้อมูลสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารการศึกษา 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน ครู 1 คน และผู้เชี่ยวชาญ 4 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 16 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เพื่อได้มาซึ่งข้อมูลด้านสภาพ ความต้องการและแนวทางการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี รายงาน วารสาร งานวิจัย และผลจากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาข้อสรุปร่วม (Common Conclusion) พบว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 มี 5 กระบวนการ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การพัฒนาทักษะของครู 3) การนำไปใช้ และ 4) การสร้างเครือข่าย 5) นิเทศ ติดตามต่อเนื่อง สำหรับองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) สื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ 3) จิตวิญญาณ ความเป็นครูและการปรับตัว 4) ภาวะผู้นำของครูและความรับผิดชอบ 5) การวัดและประเมินผล ผู้วิจัยจึงนำ ข้อมูลที่ได้จากข้างต้นมาयर่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

ส่วนที่ 1.2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

ในส่วนนี้ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบรูปแบบฯ โดยนำร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ด้วยการ สัมภาษณ์เชิงลึกใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุมและยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ไม่น้อยกว่า 10 ปี การศึกษาระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือข้าราชการบำนาญ จำนวน 5 คน ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา องค์ประกอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประสานผู้เชี่ยวชาญ นัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ณ สถานที่ทำงานของผู้เชี่ยวชาญ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสำรวจรายการสอบถามความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุมของรูปแบบฯ

4.1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาฯ ตรวจสอบประเด็นการสัมภาษณ์ ความตรงของเนื้อหา ของแบบสัมภาษณ์กับจุดมุ่งหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาฯและปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

4.2 แบบสำรวจรายการสอบถามความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ของรูปแบบฯ โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินรูปแบบฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 179) ตรวจสอบประเด็น ความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมายโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาฯและปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ในการตรวจสอบร่างรูปแบบฯ เพื่อหาลักษณะร่วม (Common Character) ข้อสรุปร่วม(Common Conclusion) และตรวจสอบยืนยันด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการ

ปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเด็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม โดยรวม (N=5)

กระบวนการบริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความถูกต้อง ครอบคลุม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การบริหารจัดการ	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
2. การพัฒนาทักษะของครู	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
3. การนำไปใช้	4.40	0.54	มาก	4.00	0.70	มาก
4. การสร้างเครือข่าย	4.20	0.83	มาก	4.20	0.44	มาก
5. นิเทศ ติดตามต่อเนื่อง	4.00	0.70	มาก	4.20	0.83	มาก
เฉลี่ยรวม	4.40	0.24	มาก	4.36	0.38	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีความคิดเห็นในการตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ประเด็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, $\bar{X}=4.36$) กระบวนการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.80$) รองลงมาคือการพัฒนาทักษะของครู ($\bar{X}=4.60$) กระบวนการที่มีความถูกต้อง ครอบคลุมมากที่สุด คือ การบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.80$) รองลงมาคือ การพัฒนาทักษะของครู ($\bar{X}=4.60$)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเด็นองค์ประกอบคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม โดยรวม (N=5)

องค์ประกอบคุณภาพครูผู้สอน ในศตวรรษที่ 21	ความเหมาะสม			ความถูกต้อง ครอบคลุม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
2. สื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
3. จิตวิญญาณความเป็นครูและการปรับตัว	4.40	0.89	มาก	4.00	0.70	มาก
4. ภาวะผู้นำของครูและความรับผิดชอบ	4.20	0.83	มาก	4.20	0.83	มาก
5. การวัดและประเมินผล	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
เฉลี่ยรวม	4.44	0.16	มาก	4.36	0.21	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีความคิดเห็นในการตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ประเด็นองค์ประกอบคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$ และ $\bar{X}=4.36$) องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การสื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ

($\bar{X} = 4.80$) รองลงมาคือ จัดการเรียนรู้และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.60$) องค์ประกอบที่มีความถูกต้อง ครบคลุมมากที่สุด คือการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมาคือสื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.60$)

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

เป็นขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ที่สร้างขึ้นว่าส่งผลต่อการปฏิบัติได้จริงหรือไม่ โดยนำไปทดลองใช้ปฏิบัติจริงกับสถานศึกษา 1 แห่ง และประเมินเพื่อตรวจสอบความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เป็นเวลา 3 เดือน

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 8 คน และครูจำนวน 28 คน รวมทั้งสิ้น 36 คน โรงเรียนป่าเต็งวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เป็นโรงเรียนที่สมัครใจในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2) ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

3) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยวิธีการทดลองใช้รูปแบบฯ และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ โรงเรียนป่าเต็งวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจรายการสอบถามความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

แบบสำรวจรายการสอบถามความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินรูปแบบฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ตรวจสอบประเด็นความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

5) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น และประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ด้านความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ประเด็นกระบวนการบริหารสถานศึกษา โดยรวม

(N=36)

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กระบวนการบริหารสถานศึกษา						
1. การบริหารจัดการ	4.73	0.19	มากที่สุด	4.61	0.18	มากที่สุด
2. การพัฒนาทักษะของครู	4.75	0.17	มากที่สุด	4.63	0.18	มากที่สุด
3. การนำไปใช้	4.23	0.53	มาก	4.24	0.51	มาก
4. การสร้างเครือข่าย	4.17	0.52	มาก	4.25	0.50	มาก
5. นิเทศ ติดตามต่อเนื่อง	4.20	0.46	มาก	4.28	0.40	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	0.37	มาก	4.40	0.35	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 1 แห่ง มีความคิดเห็น ด้านความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ประเด็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$ และ $\bar{X}=4.40$) กระบวนการที่มีความเป็นประโยชน์ มากที่สุด คือการพัฒนาทักษะของครู ($\bar{X}=4.75$) รองลงมาคือการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.73$) กระบวนการที่มีความเป็นไปได้อย่างมากที่สุด คือ การพัฒนาทักษะของครู ($\bar{X}=4.63$) รองลงมาคือ การบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.61$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ประเด็นองค์ประกอบคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยรวม

(N=36)

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบคุณภาพครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21						
1. การจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม	4.79	0.14	มากที่สุด	4.69	0.18	มากที่สุด
2. สื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ	4.69	0.21	มากที่สุด	4.59	0.19	มากที่สุด
3. จิตวิญญาณความเป็นครูและการปรับตัว	4.22	0.45	มาก	4.20	0.40	มาก
4. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.20	0.44	มาก	4.28	0.33	มาก
5. การวัดและประเมินผล	4.12	0.51	มาก	4.27	0.34	มาก
เฉลี่ยรวม	4.40	0.35	มาก	4.40	0.28	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 1 แห่ง มีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ประเด็นองค์ประกอบคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$ และ $\bar{X}=4.40$) องค์ประกอบที่มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด คือการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม ($\bar{X}=4.79$) รองลงมาคือ สื่อ

เทคโนโลยี และสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.69$) องค์ประกอบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ สื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.59$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี พบว่าด้านความถูกต้อง ครบคลุม และความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาโรงเรียน และคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการพัฒนาการศึกษา และเหมาะสมกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ คำหว่าง (2560 : 129-138) ที่ศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่า แนวทางพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 มี 3 ทักษะ 1) ทักษะการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของภัณฑิรา สุปลการ และคณะ (2558: 1126-1143) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการ 2) การมีส่วนร่วม 3) การนิเทศ 4) การใช้เทคโนโลยี 5) การประเมินผล รูปแบบมีลักษณะเป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันโดยองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้านการประเมินผล การใช้เทคโนโลยีและการนิเทศ ผลการยืนยันรูปแบบฯ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบมีความเหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้อง และนำไปใช้ประโยชน์ได้

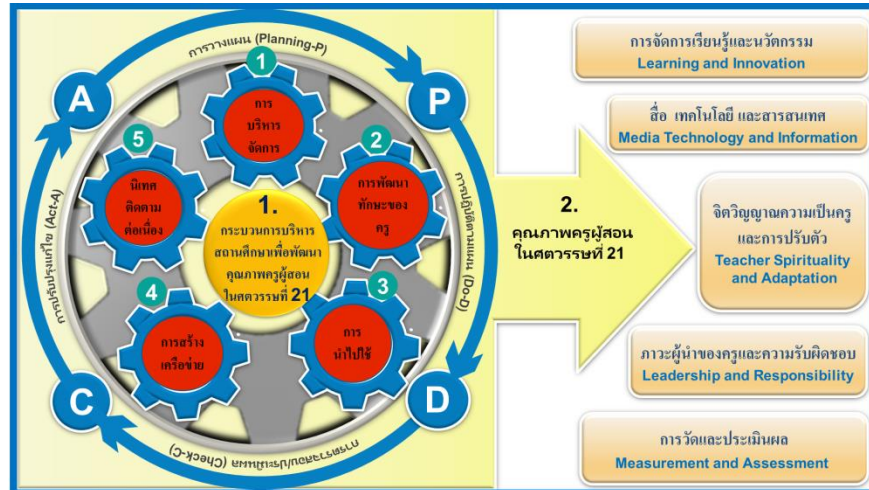
2. การทดลองใช้และประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ตามแนวคิดของรัตนะ บัวสนธ์ (2552) กล่าวว่า การประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยคณะกรรมการมาตรฐานการประเมินทางการศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) มาตรฐานด้านความเหมาะสม เป็นมาตรฐานการประเมินการดำเนินการ เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย 2) มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ เป็นมาตรฐานที่จะประกันได้ว่าผลการประเมินจะสามารถให้สารสนเทศที่มีความหมาย ทันเวลาและมีผลต่อการนำไปใช้ได้จริง 3) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ เป็นมาตรฐานที่จะประกันได้ว่าการประเมินรูปแบบนั้นง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ เหมาะสมกับเวลา ทรัพยากร และทุนที่จะต้องใช้ในการดำเนินการ 4) มาตรฐานด้านความถูกต้อง เป็นมาตรฐานที่ประกันได้ว่ารูปแบบที่ได้มานั้น มีความแม่นยำและสรุปได้อย่างถูกต้อง

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ประกอบด้วย กระบวนการบริหารสถานศึกษา มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการ 2) การพัฒนาทักษะของครู 3) การนำไปใช้ 4) การสร้างเครือข่าย และ 5) นิเทศ ติดตาม ต่อเนื่อง และองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) สื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ 3) จิตวิญญาณความเป็นครูและการปรับตัว 4) ภาวะผู้นำของครู และความรับผิดชอบ 5) การวัดและประเมินผล และผลการตรวจสอบ ยืนยันความเหมาะสม ความถูกต้อง

ครอบคลุม ประเด็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาและองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

2. ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี พบว่า 1) ด้านความเป็นประโยชน์ ประเด็นกระบวนการบริหารสถานศึกษา และองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 1 แห่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านความเป็นไปได้ประเด็นกระบวนการบริหารสถานศึกษา และองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 1 แห่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ จากผลการศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา และพัฒนาคุณภาพครูผู้สอน ด้วยการจัดอบรมสัมมนา และสนับสนุนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลที่ได้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพิ่มเติมหลังจากการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี และควรศึกษาทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ที่หลากหลายมากขึ้นให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันเพื่อเตรียมพร้อมก้าวเข้าสู่โลกในศตวรรษที่ 21 ได้

References

- Akarabuaworn, P., Sinlarat, P., & Srihaset, K. (2010). *Network Building and Participatory*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Bryman, A. (1986). *Leadership and Organization*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Buason, R. (2009). Research and Developing Educational Innovation. Bangkok : Kham Samai.
- Karnthang, C., & Noibuatip, M. (2018). The Development of Creating Cooperation Guidelines of Group work. *Journal of Educational Administration and Supervisor, Mahasarakham University*, 9(1), 83-94.
- Suppakarn, P., & Intarak, P. (2015). A Model of The Educational Supervision Management For The 21st Century. *Veridian E-Journal Slipakorn University*, 8(2), 1126-1143.
- Deming, W. Edwards. (1986). *Out of the Crisis*. Massachusetts: Institute of Technology, Center for Advanced Engineering Study.
- kumvang, W., & Jaichalad, N. (2017). Guideline of 21st Century Skills for Phitsanulok Secondary Educational Service Area Office. *Lampang Rajabhat University Journal*, 6 (1), 129-138.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading in Fishbein, M. (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95), New York: Wiley & Son.
- Phongakorn, S., Sikkhabandit, S., & Sithiamon, P. (2018). A Quality Management Model of Basic Education Institution Management towards to International Standard. *Academic Journal Of North Bangkok University*, 7(2), 198-212.
- Phetchaburi Provincial Education Office (2560). *Education Strategic Plan 2019-22*. Phetchaburi: Group Policy and Plan Phetchaburi Provincial Education Office.
- Sowhasun, E., Sikkhabandit, S., & Teerawitthayalert, P. (2017). Corporative Management Model on Diploma in aircraft maintenance, Civil Aviation Training Center. *Journal of Industrial Education Srinakharinwirot University*, 11(1), 148-163.

